

Rapport

Klacht

Verzoeker klaagt er over dat het college van burgemeester en wethouders van Noordwijkerhout het verzoek tot verplaatsing van een, gedeeltelijk op zijn eigendom geplaatste, Urilift heeft afgewezen.

Beoordeling Bevindingen

1. Op 8 mei 2006 schreef verzoeker de wethouder ruimtelijke ordening dat hij enkele weken eerder onverwacht was geconfronteerd met graafwerkzaamheden direct bij de gevel, en gedeeltelijk op de grond van het winkel- annex woonpand waarvan hij eigenaar is. Enkele dagen daarna vernam verzoeker dat de gemeente op deze locatie een zogeheten Urilift, een in de grond verzakbaar urinoir, wilde plaatsen. Omdat verzoeker niets had vernomen op zijn bezwaarschrift van 4 april 2006 gericht tegen de plaatsing van de Urilift, verzocht hij de wethouder de Urilift te verwijderen. De plaatsing betekende een enorme waardevermindering van zijn pand en zijn huurders ervaarden de Urilift als een negatieve belasting.

2. Omdat een reactie uitbleef, behoudens de telefonische mededeling van de wethouder dat in overleg met de horeca een nieuw onderzoek werd gestart, wendde verzoeker zich op 15 juni 2006 tot de Nationale ombudsman. Via de Nationale ombudsman is de klacht voorgelegd aan het college van burgemeester en wethouders met het verzoek hierop alsnog via de interne klachtbehandeling te beslissen.

3. Op 19 september 2006 adviseerde de Commissie bezwaarschriften (in haar hoedanigheid van klachtadviescommissie) het college de klacht gegrond te verklaren. Daarop schreef het college op 2 november 2006 een brief aan verzoeker waarin het college zijn excuses aanbood voor de late behandeling van de verzoeken. Voorts schreef het college dat de Urilift was geplaatst, omdat uit het overleg met de horeca was gebleken dat met name op de vrijdag- en zaterdagavonden en tijdens grote evenementen een openbaar toilet in het dorp werd gemist. Destijds was besloten tot het plaatsen van een in de grond verzinkbaar urinoir, zodat dit uit het straatbeeld verdwijnt als het niet in gebruik is.

Daarnaast merkte het college op dat in het verleden was gekeken naar de meest geschikte locatie. De aanwezigheid van toegangen, inritten en het horecaconcentratiegebied waren daarbij de belangrijkste uitgangspunten. Omdat de hoek van de Zeestraat met de Dorpsstraat voldeed is deze, na zorgvuldige belangenafweging, uiteindelijk vastgesteld als de meest ideale plaats. Het college stelde verder dat verzoeker, in het kader van de klachtbehandeling, tezamen met de wethouder door het centrum was gelopen om een aantal alternatieve locaties te bekijken, maar dat deze in alle gevallen niet aan de uitgangspunten voldeden. Wel was door de wethouder toegezegd dat een andere plek voor de Urilift zou worden overwogen als er een nieuwe huurder voor de winkel komt en deze de, thans geblindeerde etalage waar de Urilift voor staat, wel gaat gebruiken.

Het college betreurde het dat met verzoeker geen overleg was geweest over de plaatsing van de Urilift op een deel van zijn grond. Omdat de Urilift als 'straatmeubilair' kan worden aangemerkt is voor de plaatsing hiervan op het gedeelte dat tot de openbare weg behoort geen toestemming van de eigenaar nodig en ook geen bouwvergunning aldus het college.

4. Op 7 december 2006 deelde het college verzoeker desgevraagd mee dat de belangenafweging omtrent de plaatsing van de Urilift niet was vastgelegd in een voor bezwaar en beroep vatbaar besluit. Omdat de plaatsing ook geen onderdeel uitmaakt van de herinrichting van het dorpscentrum was eveneens geen informatie in de gemeentelijke publicaties hieromtrent opgenomen.

5. Met de beslissing op de klacht kon verzoeker zich niet verenigen, zodat hij zich op 8 februari 2007 tot de Nationale ombudsman wendde. Bij brief van 21 mei 2007 deelde de Nationale ombudsman mee geen onderzoek in te zullen stellen, De Nationale ombudsman deelde het standpunt van het college dat geen bouwvergunning voor de Urilift was vereist. Nu het college had erkend dat vóór de plaatsing overleg met verzoeker had moeten plaatsvinden, zou een onderzoek naar dat onderdeel van de klacht niets toevoegen. Ten aanzien van de weigering de Urilift te verplaatsen deelde de Nationale ombudsman verzoeker mee dat hij zich, gelet op de beleidsvrijheid van het college, bij de beoordeling van dergelijke beslissingen terughoudend opstelt en in beginsel alleen beoordeelt of het college in redelijkheid tot zijn beslissing heeft kunnen komen.

De Nationale ombudsman had uit de door verzoeker gestuurde stukken opgemaakt dat het college voorafgaande aan de plaatsing van de Urilift een belangenafweging had gemaakt, waarbij het individueel belang van verzoeker moest wijken voor het algemeen belang. Eenzelfde overweging had het college gemaakt bij zijn beslissing om de Urilift niet te verplaatsen en het had daarbij gemotiveerd aangegeven, waarom de aangedragen alternatieve locaties niet geschikt waren. Op basis van het voorgaande achtte de Nationale ombudsman de beslissing van het college om het verzoek tot verwijdering van de Urilift af te wijzen redelijk. Verzoeker is daarbij meegedeeld dat hij zich opnieuw tot de Nationale ombudsman kon wenden, indien hij gemotiveerd kon aangeven waarom de door hem aangegeven locaties beter geschikt zouden zijn of dat andere locaties naar zijn mening ten onrechte niet door het college in overweging waren genomen.

6. In zijn brief van 19 juni 2007 vroeg verzoeker de Nationale ombudsman de beslissing om geen onderzoek in te stellen te heroverwegen. Ter onderbouwing van dit verzoek voerde verzoeker onder andere aan dat de Urilift niet op de hoek van de Zeestraat en de Dorpsstraat is geplaatst, maar dertig meter in de Zeestraat met alle gevolgen wegens gebrekkige sociale controle van dien. Tengevolge hiervan worden de bewoners van de woningen boven de winkel in het weekend regelmatig geconfronteerd met ernstige vervuiling van hun toegangstrap. Tevens gaf verzoeker vier alternatieve locaties aan die naar zijn mening beter zijn dan de huidige locatie.

7. Op 1 februari 2008 vond er een gesprek plaats, waarin verzoeker zijn argumenten nader onderbouwde. Zo stelde verzoeker dat de Urilift leidt tot overlast voor zowel zijn huurders als de bewoners aan de overzijde van de straat en tot waardevermindering van zijn eigendom. Ook stelde verzoeker dat onduidelijk is of het met de plaatsing van de Urilift beoogde doel is gehaald en dat het hem er uiteindelijk om gaat dat de Urilift wordt verwijderd.

8. Op 16 april 2008 stelde de Nationale ombudsman alsnog een onderzoek in en vroeg het college van burgemeester en wethouders in te gaan op de door verzoeker aangevoerde argumenten. Tevens werd het college gevraagd aan te geven welk doel met de plaatsing van de Urilift was beoogd en in hoeverre dit doel is bereikt. Ten slotte werd het college gevraagd nadere uitleg te geven over de opmerking van de wethouder dat een andere plek voor de Urilift zou worden overwogen als er een nieuwe huurder voor de winkel komt en deze de, thans geblindeerde etalage, wel gaat gebruiken.

9. In zijn reactie van 27 mei 2008 deelde het college de Nationale ombudsman mee dat de horeca in Noordwijkerhout zich concentreert in het gebied, gelegen binnen de Zeestraat en de hoek van de Dorpsstraat met de Havenstraat. Omdat de Urilift is bedoeld om 'wildplassen' door horecabezoekers tegen te gaan, is gezocht naar een locatie in de directe nabijheid van de horeca en in de looproute van de horecabezoekers. De door verzoeker aangedragen alternatieve locaties zijn alle (meer of minder) excentrisch gelegen ten opzichte van het horecagebied.

Binnen het gebied zelf moest rekening worden gehouden met belemmeringen, zoals toegangen, inritten en een waterleiding, zodat bij de keuze voor de huidige locatie naar de mening van het college niet op een onredelijke wijze invulling is gegeven aan zijn beleidsvrijheid ter zake.

Over het gebruik van de Urilift merkt het college op dat de politie heeft aangegeven dat deze in een behoefte voorziet en de mogelijkheid om te verwijzen naar een openbaar toilet een effectieve handhaving ondersteunt.

Ten slotte merkte het college op bereid te zijn in de toekomst de situatie opnieuw in oenschouw te nemen, indien er sprake is van gewijzigde omstandigheden. In dat licht moest ook de opmerking van de wethouder worden begrepen.

10. De door het college van burgemeester en wethouders verstrekte informatie gaf verzoeker geen aanleiding te reageren.

Beoordeling

11. Het redelijkheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is.

Dit vereiste impliceert dat een bestuursorgaan, met het oog op adequate informatieverwerking, de relevante feiten en omstandigheden dient te achterhalen teneinde deze te kunnen vertalen in belangen om deze vervolgens tegen elkaar af te kunnen wegen. De uitkomst van die belangenafweging mag niet onredelijk zijn.

12. Op verzoek van de plaatselijke horeca is de gemeente Noordwijkerhout overgegaan tot het plaatsen van een Urilift om 'wildplassen' door horecabezoekers op met name de vrijdag- en zaterdagavonden en tijdens grote evenementen tegen te gaan. Voor de plaatsing van dit in de grond verzinkbaar urinoir zijn enkele uitgangspunten geformuleerd, waarvan de aanwezigheid van toegangen, inritten en het horecaconcentratiegebied de belangrijkste waren.

13. Zoals door het college erkend, is bij de voorbereiding van de plaatsing en de locatiekeuze niet juist gehandeld door verzoeker niet in de gelegenheid te stellen zijn zienswijze te geven. Hierdoor zijn de voor verzoeker relevante feiten en omstandigheden niet vertaald naar zijn persoonlijke belangen en konden deze niet worden afgewogen tegen andere belangen, zoals het tegengaan van overlast.

14. In reactie op de door verzoeker aangedragen alternatieve locaties, merkt het college op dat deze (meer of minder) excentrisch zijn gelegen ten opzichte van het horecagebied en niet voldoen aan een van de belangrijkste uitgangspunten. De plaatsing van de Urilift zou blijken een verklaring van de politie tevens in een behoefte voorzien en een effectieve handhaving ondersteunen. Wel is door het college daarbij de bereidheid uitgesproken de situatie opnieuw in ogenschouw te nemen, indien er sprake is van gewijzigde omstandigheden, bijvoorbeeld als er een nieuwe huurder voor de winkel komt en deze de, thans geblindeerde, etalage wel gaat gebruiken.

15. Alhoewel de besluitvorming die heeft geleid tot de plaatsing van de Urilift niet behoorlijk is geweest, gaat het naar de mening van de Nationale ombudsman te ver om van de gemeente nu te verlangen dat deze alsnog wordt verplaatst. Door het college zijn argumenten aangevoerd op grond waarvan de beslissing om niet tot verplaatsing over te gaan in overeenstemming is met het redelijkheidvereiste. De individuele belangen van verzoeker, en van diens huurder wegen wat betreft het verzoek tot verplaatsing niet op tegen het algemeen belangen van het tegengaan van vervuiling van de openbare ruimte.

De onderzochte gedraging, te weten de afwijzing van het verzoek tot verplaatsing, is behoorlijk.

16. Een en ander laat onverlet dat de plaatsing van de Urilift op een niet behoorlijke wijze heeft plaatsgevonden. Verzoeker stelt dat hij hierdoor een financieel nadeel ondervindt, terwijl niet weersproken is dat de huurders van verzoeker regelmatig overlast ondervinden. Alhoewel het college de bereidheid heeft uitgesproken om in de toekomst de situatie bij gewijzigde omstandigheden opnieuw in ogenschouw te nemen, is daarmee geen

duidelijkheid geschapen over compensatie van in de tussentijd door verzoeker ondervonden nadeel of overlast. Gelet hierop is er aanleiding aan dit rapport een aanbeveling te verbinden, teneinde de nadelige gevolgen van de plaatsing voor verzoeker en diens huurders te compenseren. Te denken valt hierbij onder andere aan het vergoeden van extra kosten voor reiniging van de toegangstrap en/of extra toezicht.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het college van burgemeester en wethouders van Noordwijkerhout, te weten de afwijzing van het verzoek om verplaatsing van de Urilift, is niet gegrond.

Aanbeveling

De Nationale ombudsman beveelt het college van burgemeester en wethouders aan met verzoeker, en diens huurders, in overleg te treden teneinde maatregelen te treffen waardoor het door verzoeker gestelde financiële nadeel en de door zijn huurders ervaren overlast worden beperkt.

Onderzoek

Op 22 juni 2007 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer V. te Noordwijk, met een nader geconcretiseerde klacht over een gedraging van het college van burgemeester en wethouders van Noordwijkerhout.

Naar deze gedraging werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd het college van burgemeester en wethouders verzocht op de klacht te reageren.

Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Verzoeker maakte van die gelegenheid geen gebruik.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. Het college van burgemeester en wethouders deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen. Verzoeker gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. Klaagschrift van verzoeker van 15 juni 2006, met bijlagen.
2. Beslissing van het college van burgemeester en wethouders van 2 november 2006, met bijlagen.
3. Verzoekschrift aan de Nationale ombudsman van 8 februari 2007, met bijlagen.
4. Brief van de Nationale ombudsman van 21 mei 2007.
5. Nader verzoekschrift aan de Nationale ombudsman van 19 juni 2007, met bijlagen.
6. Openingsbrieven van de Nationale ombudsman van 16 april 2008.
7. Reactie van het college van burgemeester en wethouders van 27 mei 2008.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond